

عیراقیکی سهر به خو هیمن و سه قامگیر

(عراق مستقل آمن مستقر)

ناماژهی به (aemam) بو ته کریت

وه (عمام) له زمانی عهره پیدا (کۆی) هه مو سهر پیچیکه که به سهر وه به ستریت وه بهر فراوانتره له (عمانم) که کۆی (عمامه) یه وه تابه ته به پیاوه ریزداره تاینیه کان، به لکو هه مو تهو سهر پیچانه ته گرته وه که عیراقیه کان ته پیچنه سهریان وه کو (مشکی، جامه دانه، غوتره، شماغ، عگال) وه عیراقیه کان به ره مزی سهر به ستیو پیاوه تی تابه تی خویانی دا ته نین.

هیوادارین که، وشه جوانه کانی (عیراقی سهر به خو هیمن و سه قامگیر) بلکیتیه سهر پیچی هه مو عیراقیه که وه تیکهل به هوشوه ستیان بییت وه له ناخی دله پر له ته مه کو لیوردنو خوشه ویستی خاک و نیشتماناندا بیاریزن، وه ده ست به کار بن بو به جیهینانی، به وه ناسنامه ی عیراقیان به ده ست ته هینن، که بریتیه له هیمنیو دامه زراو بو که شه داری له نیستاو وه له دواروژیاندا، ته مه ش نازدار تر و جوانتر و پر له خوشیتره له هه مو بوه کانی تری عیراقیه کان.

عیراقیه کان ته بیت ریگی دواروژی خویان به خویان بیننه وه، وه ناخواتنه که ی (أتونیو ماخادو) به سلینن که ته لیت ته ی ریبواری به ره و دواروژی خو چوو، ریگانه!؟ ته نها ریگا ته وه به که ریبواره کان بو خویان دابینو دروستی ته کن!

ئیمه گه توگو وه دیالوگیکی دروستو روون وه ناشکرا به ره هم ته هینن له نیوان عیراقیه کانداندا؟

تکا و داوامان له هه مو توانا و پار تو ده سه لاته سیاسییه کانی به شداری ده سه لاتداری میری عیراق، وه ته وانه ی له و ده سه لاتداریه بییه ش و بیهرین، وه هه مو گروهه چه کداره کانی پالپشتی ده سه لاتداریو، وه گروهه کانی به رگری چه کداری دژ به داگیر کر، وه بنه ما تاینیه کانی سهرانسه ری عیراق، وه ری که خراوه مروفایه تیه کانو ده زگاوه دامه زراو ساندیکاو، که سایه تی رامیارو کومه لگایی به ته مه کو ناودار وه سهر به خو، پشتگیری ته م کاره مان بکن وه به شدارین له ساریژ کردنو راگرتنی قهلبه زه خوینی برینی عیراقدا!!! به کواوکاری وه به شداریونی عیراقیه کانی دهره وه ناوه وی عیراق وه هاوریان گه لی عیراق، دیالوگیکی دروستو نوسراوه روون له نیواندا به ره هم ته هینن، دوا ی وه لامدانه وه ی ته و پرسیارانیه له دامیندا هاتوه؟ که تکامان له هه مو به شدار یوانه، که به شیوه به کی بهر پرسیارو روون، وه لامو تیبینه کانیان به یه کیک له زمانه کانی کوردی، عهره یی، یائینگلیزی، بنیرن، چونکه هه ریه که به شیوه زمانی خو له سهر په ره کانی (www.aemam.net) بلاو ته کریته وه، داواکارین له هه موان که ده سته کارین بو سه رخستی ته م کاره مروثیاریه که سوود گه پهنه به هه موان، وه ته چیته سهر کاره سهر وه رهنده کانی عیراقیه کان که له میژودا تواریان کردوه.

تكاو داوامان له ولاته كانى دراوسى عىراق ته كهين : كومارى تورىكا ، كومارى ئىسلامى ئىران ، كومارى عهريه سورييا ، شانشىنى ئوردنى هاشمى ، شانشىنى عهريه سعوڧى ، مىرنشىنى كوڧت ، ههلوڧستيان به شىوه به كى بهر پوسيارو رون وه ئاشكرا ، له سهر روڧشناى بهرزه وه نڧدبه كانى خويان وه ميله ته كانيان وه دواروژى ميله تى عىراق ، ئاشكرا كهن وه ده برن .

تكاو داوامان له به كگرتوى نه وروپا وه ده وله تى سوڧسرا وه له رىكخراوه كانى نيو ده وله تى سهر به نه ته وه به كگرتوه كان : خاچى سورومانگى سور ، رىكخراوى ته ندروستى جيهانى ، يونىسڧ ، يونىسكو ، رىكخراوى كوچوه رى جيهانى ، رىكخراوى كارى جيهانى ، رىكخراوى جيهانى مافى مروڧ ، رىكخراوى خوراك و كشتوكالى جيهانى (ف. ۱.۰ و) كه فهرموده و بىروراى دروستيان ده باره ي چونه تى بينيان بو عىراق له بواره كانى مروڧا به تى و ته ندروستى وڧير كردن و خويندن و كالچهر و داڧكايه تى و كورپه ي و كار و كرىكار و شايسته مافى تاكه كه سى و كشتوكال و داڧنكر دنى خوراك بو عىراقه كان و حالو يالى كوچكر دوه كان ، به زه بر كوچ پىكراوه كان له ده روه و ناوه وه ي عىراق ، به هيو اين فهر ماڧشته كانيان په يوه نڧدبىت به كردار و يارمه تى كو نجاو له چىوه ي تاڧبه ته نڧدى كاره كانيان .

تكاو داوامان له هه مو به شدارانى كوششه كه مانه ، كه به شىوه به كى روڧش و بهر پوسيار وه به راشكاوى وه لامى تمه پر سيارانه ي خواره وه بده نه وه :

- 1) هه لوڧست چيه به رامبه ر به سهر به ستى كه ساڧه تى ؟
- 2) هه لوڧست چيه به رامبه ر به چاو كردنى ته واوى مافه كانى شارستانىتى ، كالچهرى ، مروڧيارى ، بو عىراقه كان به كشتى ؟
- 3) كامه جورى سىستىمى بهر يو بردن هه لده بڧيرى بو ده وله تى عىراق ؟ :-
  - أ - سىستىمى بهر يو بردنى ناوه نڧدى (مركزى په رله مانى) له گه ل پىدانى ده سه لاتى ته واو به ده سگا كانى بهر يو بردنى پارىزگا كان بو دانانو رىكخستنو بهر يو بردنى پلانه كانى گه شه پىدان له بواره كانى (ڧير كردن ، ته ندروستى ، خزمه تگوزارى ، پاراستنى پاكڧى كه ژ) به مهرجى تومار كراڧىت له پلانى كشتى ده وله ته دا ، ملكه چى پشكڧين وورد بينى خهرج و چاو دڧيرى بىت له لايهن داموده زگا كانى په يوه نڧدى دارى حكومه تى ناوه نڧدى ؟
  - ب - سىستىمى بهر يو بردنى په كگرتو (ڧيدرالى) پارىزگا كان له هه مو كاره كانى پلان دانان و به جيه ئاندا وه له بواره كانى

په ره پىدان و بهر يو بردندا سهر به خون ، وه له دانانى بوجه ي سالانه ي خويان له سهر روڧشناى توانا دارى له به جيه ئاننى پلانه كانيان به پشته ستى داها تى پىكها توى خهرجى خويان له باج وره سمه مير به كان وه له گه ل ته و داها تى كه له بوجه ي كشتى حكومه تى په كگرتوى ناوه نڧدبه وه بويان تهر خان ته كرڧت ، وه ملكه چى چاو دڧيرى و پشكڧين وورد بينى بىت له لايهن كومه لانى خه لقو لايه نه په يوه نڧدى داره كانى حكومه تى په كگرتو (ڧيدرال) وه ؟ .

ج - تاڧا هىچ جوره ناره زايه كه ته بينى له په كگرتنى دوو پارىزگا ه ، يا زياتر له چىوه سنورىكى به ستر او به سىستىمى بهر يو بردنى په كگرتو (ڧيدرال) په وه ؟ .

د - تاڧا پىتابشه گه رانه وه بو سىستىمى و لايه ته كان (ولايه تى به سره ، و لايه تى به خدا ، و لايه تى موسل) وه كه له زه مانى حوكمرانى خيلافه تى ئىسلامى عوسمانيه كاندا جىگىر بول به عىراقدا تاوه كو داڧير كردنى عىراق له لايهن سوڧاى

بەرتانیاووە لە ساڵی 1921 وە بەستنی ولایەتی موسڵ بە عێراقەووە بە پێی پەیمانگیریکێ نیو دەولەتی که عێراقی

نوی

سەلماندبووی وە لە دەستوری عێراقدا (لە دە برگەدا) تومار کرابو! — وە پاراستنی مافەکانی (سیویلی،

ورامیاری

و نەتەواپەتیو، وە فێزکردن، وە بە کارهێنانی خۆزمان لە بواری کانی فێزکردن و بازگانی و دادگایدا، بۆ عەرەب وە کورد وە تورکمان وە ئاشوریەکان دابین کردبو!، هەر وەها لە بواری دینداری وە خدا پەرەستیدا مافەکانسی ئاینە جورا و جوره کانی ئیسلام، دیان (مەسیحی)، وە جولەکە، وە بەزیدی، دابین وە مسوگەر کردبو!؟ — شیو

یە کدیگیر بونیان بە شیو (کونفدرالی) بیئت وە کونفدراسیونی دەولەتی ئیماراتی عەرەبی، یا کونفدراسیونی دەولەتی سوپسرا؟. بۆ زیادە زانیاری لە روی ماف سەلماندەنەووە بروانە (سویند خواری فیدراسیونی سوپسری ساڵی 1291 زاینی) که تاوە کوئیستا

بناغەمی بە هیژی پاراستنی مافەکانی گەلانی جیاوازی سوپسرایە! بروانە:

(www.solami.com/a31.htm#MOSUL) وە (swiss Federal Pact of 1291)

4) ئایا پالېشتی جیا کردنەووی ئاین لە حوکمرانی دەولەت ئەکەیت لە سەر بنەمای (ئاین بۆ خودا وە نیشتمانیش بۆ عێراقیەکان بە گشتی وە هەر کەس بە پێی دابونەریت و لە سەر شیوازی ئایبەتەندی خودا پەرستی خوی؟.

5) ئایا دەخوازیت که سیستیمی خویندن بە زورەملی (لزامی) بەردەوام بیئت؟ ئایا دەخوازیت سیستیمی خویندن بە بێ هەقرەسم وە پاره (جانی) بیئت، تاوە کوهەمو عێراقیەکان بە ئایبەت هەزارەکان توانای وە دەستەینانی تەواوی زانیاریەکانیان هەبیئت لە پله کانی جورا و جوری خویندندا؟.

6) ئایا بەرپرسیاری دەولەت لە بەرپاکردنی خزمەتگوزاریەکان بە پێوست ئەزانی لە بواری کانی:

أ) خزمەتگوزاریەکانی شارەوانی لە (تاو، کارەبا، پاکرمەندی) خزمەتگوزاریەکانی تەندروستی لە (پزیشکسازی، چاره کردن، دەرمانسازی) بەرامبەر بە جوره (هەقرەسم) یکی رەمزی بەرامبەر بەو خزمەتگوزاریانە؟، ئایا پالېشتی مانەووی میریت لە دابینکردنی خوار دەمەنیە بنەرەتیەکان (ئەساسیەکان) بۆ خەلقى عێراق؟، وە ئایا هیچ جوره تێنێنیکت هەیه دەر یاری دابەشکردنی بەشە خوار دەمەنیەکان؟.

ب) ئایا بروات وایە که سەر و مالی گشتی (مال العام) مولکی خەلقانی عێراقە؟، دەستدریژی بۆ سەر ئەو سەر و مالە تاوانە وە بۆ کەس نیە بۆ سودی ئایبەتی خۆ بە کاربەییئت؟، تەنھا میری لە رینگای دەسگا ئایبەتەندیەکانیەو بۆی هەیه

چاودیری

ئەو سەر و مالە گشتیە بکات؟، وە ئایا پیتباشە دادگایی ئەوانە بکریئت که بێن مافداری دەستدریژیان کردۆتە سەر ئەو سەر و مالە گشتیە؟.

7) راتان چیه بەرامبەر چاره دوزی بۆ پاشماووی شەرە زورەملیە کەمی (الحرب العدوانیه) توشی عێراق هات وە ئەنجامەکانی وە قوربانیەکانی ئادەمی وە ویرانکاری، (وە قوربانیەکانی ئادەمیو وە ویرانکاری ئەنجامی توندرو و پیکدادانو کوشتنو پینی ناو خویی)؟،

أ) بە قەرەبوکردن؟، وە هیشتنەووی فایله کانی بە کراوویی وە رەدونانی تاوانبارەکان لە هەر کویە کین؟.

ب) بە قەرەبوکردن؟، وە داخستنی فایله کانی بە گشتی لە سەر بنەمای لیبوردن و خودا خوشبون لە و کارانەمی پیتشو؟.

ئیمه گھتوگو و دیالوگیکی دروست وره وشه نونوسراو وه پرسیارار ، بهرپا ته کمین ، وه به گیشتی وه لامی
پرسیاره کان و ئیئینه کانی به شداریوه نازیزه کان ، له سهر پهره تایه تمهنده تایه ته کان بلاو ته کینه وه .

ئیمه راپورتیکی گشتگر و کوزو و پالوتو و پوخته ، دهر باره یی نه نجامی گھتوگو وه دیالوگه کان تاماده ته کمین وه بیرو را
جیاوازه کانو دژ به یه کتر بلاو ته کینه وه ، وه دابه شی ته کمین به سهر به شداریوه کاندایاوه کو بیرو را ی خو یانی له سهر
دهرین ، ته وکات بو دوا جار راپورته که تاماده ته کمین بو پیشکه شکر دنی بو کونگره ی گشتی دیالوگو ناشتی ، که نیازی
گریدانی له یه کیک له ولاته کانی ته ورو یادانه بییت ، وه به شداریوه کانی بو بانگه هیز ته کریت له عیراقیه کان و نوینهرانی
ولاتی دراوسیی عیراق وه نوینهرانی ریکخراوه کانی سهر به نه ته وه یه کگر توه کان .

تکا و داوامان له هه مو (ریکخراوه کانی یه کیتی ته ورو یا وه نه ته وه یه کگر توه کان وه ده ولته ی سويسرا) یه ، که جهختی پر
توانیان ته رخان بکن بو یارمه تیدان وه تاماده کردنو سهر پهرشتی ته کونگره یه که کاریکی سود به خشه بو ناشتی وه
ناسایشی دنیا وه رۆژه لاتی ناوه راست وه عیراق .

تکامان له هه مو چا ککر داره کانی نیو عیراق و دهره وه یه تی وه هه مو ها وریانی گه لی عیراق که پشتگیری ته م کاره
مروقیاریه بکن ، که سود به خشه بو هه موان وه به کرداریکی تایه تمهنده ی ناشتی خوازانه نیشان وه دیار ته کریت ، وه
ته چینه سهر کاره سود به خشه مه زنه کانی که میله تی عیراق ته نجامی داوه بو شارستانیته وه له بیره وه ری میژودا
جیگیره وه . له خودا وه ند داوا کاری پشتگیری وه سهر که وئین .

له جیی لیژنه ی تاماده کردن
پاریزه ر : حه مه سه دیق محمود

